

Masarykova univerzita v Brně
FAKULTA SOCIÁLNÍCH STUDIÍ
Katedra sociální politiky a sociální práce

Seminární práce

**Zvýšení možností pracovního uplatnění mladých lidí
ohrožených sociálním vyloučením v regionu**

Jaroměř

Předmět: Služby zaměstnanosti a práce s nezaměstnanými

Vyučující: Ing. Miroslava Rákoczyová, Mgr. Markéta Horáková

Obor: sociální politika a sociální práce + sociologie

Typ studia: prezenční

Stupeň studia: bakalářský

Vypracovala: Petra Stehlíková

Imatrikulační ročník: 2005/ 2006

Obsah :

1. Projekty Phare 2003 a Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Milíčův dům
 - 1.1 Základní informace o projektu
 - 1.2 Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Milíčův dům
2. Cílová skupina projektu
3. Cíle projektu a dílčí cíle
 - 3.1 Cíle projektu
 - 3.2 Dílčí cíle
4. Popis aktivit
5. Očekávané výsledky
6. Zhodnocení projektu
7. Použité zdroje

"Zvýšení možností pracovního uplatnění mladých lidí ohrožených sociálním vyloučením v regionu Jaroměř"

1. Projekty Phare 2003 a Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Milíčův dům

1.1 Základní informace o projektu

Projekt je realizován v rámci programu Phare 2003 RLZ, což je předvstupní program hrazený ze strukturálních fondů Evropské unie. Jeho cílem je připravit se na implementaci Operačního programu rozvoje lidských zdrojů (OP RLZ) a zlepšit fungování trhu práce. Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií a státním rozpočtem České republiky. Délka realizace celého projektu je 10 měsíců (od 1.11.2005 do 31.8.2006). Celkové náklady činí 23 270 EUR. Realizační tým projektu sociální pracovníce Bc. Iva Papáčková a Bc. Michaela Pišlová, tvoří ředitel Milíčova domu Jan Syrový, účetní Marta Andrejsová.

1.2 Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Milíčův dům

Projekt organizuje Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Milíčův dům. Milíčův dům je střediskem Diakonie Českobratrské církve evangelické s vlastní právní subjektivitou a sídlem v Jaroměř.

Jeho posláním je organizovat, zajišťovat a poskytovat sociální péči, prevenci a poradenství především pro děti a mládež i jinak potřebné.

Středisko bylo založeno v roce 1992, počátkem roku 1993 zakoupilo dům, který byl rekonstruován a dne 17. 11. 1996 slavnostně otevřen. Před rekonstrukcí domu a během ní byla práce postavena především na terénních aktivitách mezi mládeží, po rekonstrukci se těžiště práce přesunulo do Milíčova domu a aktivity se rozvinuly do nynější podoby. Milíčův dům pomáhá dětem a mladým lidem ve věku 8 až 21 let, v jejichž životě došlo nebo dochází k událostem, které negativně ovlivňují jejich vývoj (problémy ve škole, v rodině, experimentování s drogami apod.).

Sociální služby a volnočasové aktivity jsou nabízeny v rámci dvou klubů - klub malého Bobše pro děti a centrum Alternativa pro mladé lidi.

2. Cílová skupina projektu

Cílová skupina

Cílovou skupinu tvoří mladí lidé ve věku 15 až 21 let z regionu Jaroměř ohrožení sociálním vyloučením z důvodu problémů v oblastech:

- škola (např. záškoláctví, šikana, špatný prospěch, problémové chování)
- mezilidské vztahy (např. špatné rodinné, partnerské a vrstevnické vztahy, samota - málo sociálních kontaktů, osobnostní problémy)
- porušování zákonných norem a společenských pravidel (např. páchaní přestupků a trestné činnosti)
- zdraví (např. užívání návykových látek - drogy, alkohol, léky; nechtěné těhotenství)
- zaměstnání (např. nemožnost získat práci v důsledku nízké kvalifikace, nezaměstnanost, nespokojenost se současným zaměstnáním)

Stoupající celková nezaměstnanost zvláště tvrdě postihuje mladé lidi a z nich zejména ženy. Ti, kteří najdou práci, se často musí smířit s dlouhou pracovní dobou, nízkou mzdou, pracovními úvazky jen na krátkou dobu a nízkou nebo žádnou sociální ochranou. Většina z

těchto mladých pracujících chudých jsou ženy. Stále více mladých lidí je buď závislých na svých rodinách, nebo jim ve stále větší míře hrozí vykořisťování různého typu.

Mladé lidi také ve větší míře postihuje diskriminace na základě věku, pohlaví a sociálního původu.

Komplexnější pohled na situaci mladých lidí na trhu práce lze získat porovnáním vzájemného postavení jednotlivých skupin oborů z hlediska shody získaného vzdělání a vykonávaného zaměstnání na jedné straně a míry nezaměstnanosti na straně druhé. Tento přístup umožňuje analyzovat vliv nezaměstnanosti, která je jedním z důležitých faktorů ovlivňujících míru neshody v jednotlivých oborech. V zásadě můžeme rozlišit několik odlišných situací. Jednak situaci, která je charakteristická pro obory s vysokou mírou nezaměstnanosti a nedostatkem pracovních příležitostí, v nichž vysoká míra neshody vyplývá z nutnosti hledat si pracovní uplatnění v jiném oboru. Naopak v oborech, které se vyznačují nízkou mírou nezaměstnanosti, ale zároveň horšími pracovními nebo finančními podmínkami, vyplývá neshoda často z nezájmu mladých lidí v této oblasti pracovat. Obtížná uplatnitelnost a vysoká míra nezaměstnanosti spolu s vysokou neshodou absolventů s vyučením v některých oborech může naznačovat, že daná úroveň vzdělání již pro dobré uplatnění v oboru není dostačující, a že vyučení jsou vytlačováni absolventy, kteří v tomto oboru získali vyšší úroveň vzdělání.

Situace absolventů na trhu práce je z komplexního pohledu podmíněna především celkovým ekonomickým vývojem, dále mírou nezaměstnanosti, strukturou volných pracovních míst i prosperitou firem v regionech. Z tohoto důvodu nelze očekávat, že školská sféra může situaci absolventů zásadním způsobem změnit. Cílem vzdělání je ale vytvořit předpoklady pro celoživotní zaměstnanost a přijmout taková opatření a řešení, která pomohou rizikové faktory omezit, a to zejména prostřednictvím obsahu a úrovně vzdělání na jedné straně a strukturou vzdělávací nabídky poskytovanou resortem školství na straně druhé.

Jednou z oblastí, kde se kvalita vzdělání promítá do postavení absolventů na trhu práce, je úroveň připravenosti, tedy jejich schopnost obstát v konkurenci s ostatními skupinami pracovníků na trhu práce. Mladí lidé jsou sice rizikovou skupinou, znevýhodněnou na trhu práce nedostatkem praxe, na druhé straně ve srovnání se staršími pracovníky mají řadu předností, vyznačující se zpravidla větší flexibilitou, lepším vztahem k výpočetní technice a průměrně vyšší jazykovou vybaveností. To vše jejich konkurenceschopnost významným způsobem zvyšuje. Na druhé straně právě v oblasti úrovně jazykové vybavenosti a zvládnutí práce s výpočetní technikou existují znané rezervy zejména v kategorii vyučených a mladých

lidí s maturitní úrovní vzdělání, kteří svou vybavenost těmito dovednostmi stále hodnotí jako nedostačující, a to přesto, že školská sféra klade na tyto dovednosti stále větší důraz. Naopak nejlépe se na žebříčku dovedností umístily z hlediska hodnocení dosažené úrovně všeobecné znalosti, které hodnotí kladně asi tři čtvrtiny mladých lidí.

3. Cíle projektu a dílčí cíle

3.1 Cíle projektu

Hlavním cílem projektu je zvýšit možnosti uplatnění na trhu práce u mladých lidí ve věku 15 až 21 let v regionu Jaroměř, kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením z důvodu svého nízkého vzdělání, dlouhodobé nezaměstnanosti, špatného rodinného prostředí, dopouštění se trestné činnosti a přestupků, užívání návykových látek apod.

Tento cíl je realizován těmito prostředky

- posilovat dovednosti a kompetence mladých lidí, které jsou potřebné pro uplatnění na trhu práce,
- zvyšovat jejich motivaci a zájem o získání pracovního místa,
- pomáhat řešit problémy, které mají negativní vliv na jejich zaměstnanost.

Hlavní metodou realizace projektu je individuální případová práce s mladými lidmi (oslovení a navázání kontaktu, posouzení situace, vyjednání individuálního plánu práce, realizace dohodnutého plánu, hodnocení dosažených cílů). Závěrečná analýza (zpráva) projektu bude zveřejněna jako zdroj zkušeností a podnětů pro další organizace.

3.2 Dílčí cíle

Cíl 1

Rozvíjet sociální kompetence a dovednosti mladých lidí, které jsou potřebné pro uplatnění na trhu práce. Jedná se především o dovednosti v oblasti počítačové gramotnosti, mezilidské komunikace a vyjednávání, získávání informací a jejich praktického využití.

Cíl 2.

Zvyšovat motivaci a zájem o získání pracovního místa. Jde o překonávání negativního postoje

mladých lidí k životnímu stylu pracujícího člověka (nutnost dodržovat pracovní dobu, pracovní povinnosti atd.), zvyšování jejich sebevědomí v oblasti pracovního uplatnění, nabídka pozitivního výhledu do budoucnosti (při vyvinutí určitého úsilí a aktivity je možné práci získat)

Cíl 3.

Pomáhat řešit problémy, které mají negativní vliv na zaměstnanost mladých lidí. Jde především o zabránění předčasnému ukončení studia, zmírnění negativních důsledků páchání trestné činnosti, řešení problémů s bydlením apod.

Cíl 4.

Zjistit, které metody práce a činnosti v rámci projektu jsou skutečně efektivní a přispívají k zvyšování možnosti uplatnění cílové skupiny na trhu práce a které metody k tomuto cíli nevedou. Získané zkušenosti a zjištěné závěry zveřejnit a umožnit tak ostatním podobným zařízením aplikovat tyto poznatky v praxi.

4. Popis aktivit

1. Vyhledávání mladých lidí z cílové skupiny projektu a jejich zapojení do projektu
 - 1.1. Podrobné vymezení cílové skupiny
 - 1.2. Stanovení míst a způsobů vyhledání cílové skupiny
 - 1.3. Navázání spolupráce s dalšími organizacemi v rámci projektu
 - 1.4. Kontaktování a oslovení mladých lidí, jejich zapojení do projektu

2. 2. Posouzení situace klientů a stanovení individuálního plánu práce
 - 2.1. Posouzení situace
 - 2.2. Vyjednání individuálního plánu práce

3. 3. Práce s klienty na základě individuálního plánu
 - 3.1. Pravidelné schůzky pracovníků Milíčova domu s klienty
 - 3.2. Společná práce pracovníků Milíčova domu a klientů na stanovených cílech
 - 3.3. Průběžné hodnocení individuálního plánu práce
 - 3.4. Závěrečné zhodnocení individuálního plánu práce

4. 4 Průběžné sledování a evidence práce s klienty
 - 4.1. Evidence individuální práce s klienty
 - 4.2. Evidence poskytnutých služeb

5. 5. Monitorování a průběžné hodnocení projektu
 - 5.1. Hodnocení individuální práce s klientem
 - 5.2. Hodnocení realizace a dosahování cílů projektu

6. 6. Závěrečné vyhodnocení projektu
 - 6.1. Shromáždění podkladů pro vyhodnocení projektu
 - 6.2. Vypracování závěrečné analýzy (zprávy)
 - 6.3. Zveřejnění závěrečné analýzy (zprávy)

5. Očekávané výsledky

Jak projekt zlepší situaci cílové skupiny?

Hlavní cíl

Mladí lidé z cílové skupiny zvýší své šance, možnosti pro uplatnění na trhu práce. Sníží se tak riziko jejich sociálního vyloučení.

Dílčí cíl 1

Zlepšení dovedností a schopností potřebných pro uplatnění na trhu práce

- schopnost účinně komunikovat a vyjednávat (s pracovníky školy, se zaměstnavateli, s rodiči, s vrstevníky apod.)
- dovednost získávání informací (kde informace najdu, jakým způsobem apod.)
- dovednost efektivního využívání a práce se získanými informacemi
- zvyšování počítačové gramotnosti (práce s počítačem, vyhledávání informací na internetu)

Dílčí cíl 2

Zvýšení motivace k získání pracovního místa, získání sebevědomí a pozitivního výhledu do budoucna.

Dílčí cíl 3

Cílové skupině se dostane odborná pomoc s vyřešením problémů, které mají negativní vliv na zaměstnanost mladých lidí.

Dílčí cíl 4

Služby, metody práce a jednotlivé činnosti pro cílovou skupinu jsou skutečně efektivní a vedou k stanoveným cílům.

6. Zhodnocení projektu

Vzhledem k tomu, že program by měl být ukončen až v srpnu, nejsou zatím k dispozici žádná statistická data ani zhodnocení účinnosti a úspěšnosti programu. Projekt se dá proto zhodnotit pouze obecně.

Pozitivní stránky tohoto projektu jsou :

- posilování dovedností a kompetence mladých lidí
- zvyšování jejich motivací a zájem o získání pracovního místa
- pomáhání řešit problémy, které mají negativní vliv na jejich zaměstnanost

7. Použité zdroje

Internetové zdroje

- Diakonie ČCE - Milíčův dům – <http://milicuvdum.diakoniecce.cz>
- Phare 2003 RLZ - <http://kk-phare2003.cz/>
- Phare - <http://www.nvf.cz/phare/info2003.htm>
- Celek_ISA.qxd -
http://www.nuov.cz/public/File/vzdelavani_a_trh_prace/uplatneni_absolventu_skol/ISA.pdf
- Noviny MPSV : Nezaměstnanost mladých lidí roste - <http://www.noviny-mpsv.cz/clanek.php?id=439>